

Võlanõustamise sissejuhatav koolitus teenust korraldavatele
sotsiaaltöötajatele

Anne Rähn, TÜ Pärnu kolledž. Võlanõustaja.

**Maksekäsu kiirmenetlus.
Lühiülevaade.**

Millest räägime

- Mis on maksekäsu kiirmenetlus
- Kes on pooled
- Millised on eeldused
- Millal saab/ei saa esitada avaldust
- Menetluse käik (vt skeem)
- Kes tasub kulud

Maksekäsu kiirmenetlus.Pooled.

- Maksekäsu kiirmenetlus on menetlusvorm, mis võimaldab võlausaldajal hagimenetlusest
 - kiiremini,
 - väiksema tõendamiskoormuse ja
 - väiksemate kulutustegasaada täitedokument (maksekäsk).
- Maksekäsu kiirmenetluse poolteks on avalduse esitaja (elalise avalduse puhul on avaldajaks laps/lapsed ning nende esindaja) ja võlgnik.

Maksekäsu kiirmenetlus

- **Lihtsustatud kirjalik menetlus**, mis annab võimaluse kohtuistungita ja väiksemate kuludega saada rahalist võlga välja mõistev kohtulahend.
- Aitab kokku hoida nii sissenõudja aega kui raha ning lihtsustab oluliselt kohtumenetlust.
- Ei tuvasta asjaolusid, kohus teeb lahendi üksnes maksekäsu kiirmenetluse avalduse põhjal.

Maksekäsu kiirmenetluse avalduse saab esitada nii võlanõudes kui lapse elatisnõudes.

Maksekäsu kiirmenetluse avalduse esitamine

- Avalduse saab esitada kas avaldaja või tema esindaja
- Maksekäsu kiirmenetluse avaldus esitatakse kohtule elektrooniliselt avaldaja digitaalallkirjaga (või muul sellesarnasel turvalisel viisil, mis võimaldab tuvastada avalduse saatja ja saatmise aja).
- Kohus lahendab maksekäsu kiirmenetluse avalduse selle saamisest alates kümne tööpäeva jooksul.

Maksekäsu kiirmenetluse eeldused

- Teise isiku vastu esitatud eraõigussuhtest tuleneva kindla rahasumma maksmise nõude lahendamise kohus avalduse alusel maksekäsu kiirmenetluses.
- See ei piira avaldaja õigust esitada nõue hagimenetluses, kuid mitte samaaegselt maksekäsu kiirmenetlusega.

Eeldused

- Nõue ei või ületada 6400 eurot.
- Avalduses esitatavad kõrvalnõuded (nt intressid ja viivised) ei tohi ületada põhinõuet.
- Esitada ei saa nõuet, mille tasumise tähtaeg ei ole veel saabunud.
- Avaldust ei saa esitada pankrotivõlgniku vastu.
- Maksekäsu kiirmenetluses ei saa nõuda mittevaralise kahju hüvitamist.

Eeldused elatisnõude puhul

- Elatist saab nõuda üksnes alaealisele lapsele
- Elatist saab nõuda üksnes lapse sünniakti kantud vanemalt
- Elatise maksmist ei saa nõuda tagasiulatuvalt
- Elatise puhul ei tohi nõue ületada 405 eurot kuus
- Ei saa nõuda varem välja mõistetud elatise summa suurendamist.

Makseettepanek

- Kui maksekäsu kiirmenetluses on kohtule esitatud kõik vajalikud andmed, teeb kohus võlgnikule makse-ettepaneku väidetav võlg tasuda.
- Kui võlgnik ei loe esitatud nõuet põhjendatuks, on tal õigus esitada makseettepanekule vastuväide.

Vastuväide

- Makseettepanekule võib võlgnik esitada vastuväite
- Vastuväide tuleb esitada 15 päeva jooksul alates makseettepaneku kättesaamisele järgnevast päevast
- Vastuväide esitatakse vastaval blanketil kas paberil või digitaalallkirjastatult e-kirjaga

Vastuväide

- Vastuväites peab võlgnik märkima, kas ja mis ulatuses ta temale esitatud nõuet tunnustab.
- Osalise tunnustamise korral peab võlgnik märkima, millist osa nõudest ta tunnustab lähtudes makseettepanekus toodust
- Vastuväite põhjendamine ei ole kohustuslik

Vastuväide

Põhjendamine:

- Väljanõutav summa ei ole põhjendatud ja õige või kooskõlas hea tavaga
- Viiviste, leppetrahvi, kõrvalkulude vähendamine mõistliku suuruseni
- Taotlus rakendada aegumist
- Taotleda kompromissi sõlmimist (1/2 riigilõivust tagastatakse, menetluskulud kannavad pooled)

Vastuväide

- Vastuväite esitamisel lahendab kohus asja edasi tavalise hagimenetluse korras.
- **Kui võlgnik vastuväidet ei esita ning ei tasu ka tähtajaks ära nõutud summat, teeb kohus määrusena maksekäsu võla sissenõudmise kohta. Täitedokument!**

Määruskaebuse esitamine maksekäsu peale

- Maksekäsu peale võib võlgnik esitada määruskaebuse 15 päeva jooksul, maksekäsu välismaal kättetoimetamise korral 30 päeva jooksul alates maksekäsu kättetoimetamisest.
- Võlgniku määruskaebus võib tugineda ühele järgmistest asjaoludest:
 - maksettepanek toimetati võlgnikule kätte muul viisil kui isiklikult allkirja vastu üleandmisega ja võlgniku süüta ei toimetatud seda kätte õigel ajal ning seetõttu ei olnud võlgnikul võimalik esitada õigeks ajaks vastuväidet;

Määruskaebuse esitamine maksekäsu peale

- võlgnik ei saanud vastuväidet maksettepanekule esitada temast sõltumatu mõjuva põhjuse tõttu;
- maksekäsu kiirmenetluse eeldused ei olnud täidetud või rikuti muul olulisel viisil maksekäsu kiirmenetluse tingimusi või
- nõue, mille sissenõudmiseks maksekäsu kiirmenetlus läbi viidi, on selgelt põhjendamatu.

Kohtu tegevus määruskaebuse esitamisel

- Maksekäsu peale määruskaebuse esitamise puhul võib kohus peatada menetluse.
- Kui kohus määruskaebuse rahuldab, tühistab ta määrusega maksekäsu.
- Maksekäsu tühistamise korral lõpetab kohus maksekäsu kiirmenetluse või alustab hagimenetlust.
- Maksekäsu tühistamine ei piira avaldaja õigust esitada nõuet hagimenetluses.

Nõude tunnustamine

- Kui võlgnik tunnustab nõuet, kuid oma majandusliku olukorra tõttu ei ole võimeline nõutud summat korraga tasuma, on võlgnikul õigus pöörduda avaldaja poole ettepanekuga maksegraafiku sõlmimiseks.
- Avaldaja ja võlgniku taotlus maksegraafiku kinnitamiseks tuleb kohtule esitada enne vastuväite esitamise tähtaja möödumist.
- Kohus võib maksekäsu tegemisega koos kinnitada maksegraafiku võla tasumiseks poolte ühise avalduse alusel.

Maksekäsu täitmine

- Maksekäsk kuulub viivitamatule täitmisele.
- Täitemenetluse läbiviimisel lisanduvad maksekäsus nimetatud summadele ka täitemenetluse kulud.
- Maksekäsu kiirmenetluse kulud kannab maksekäsu sissenõudmise korral üldjuhul võlgnik, muul juhul avaldaja.

Vaata lisaks:

1. Eesti kohtud:

<https://www.kohus.ee/et/kohtuasjade-menetslused/maksekasu-kiirmenetlus>

2. Tsiviilkohtumenetluse seadustik¹ RT I, 20.06.2020, 5

Tänan!

Anne Rahn
anne.rahn@ut.ee